ETTSÉGI VIZSGA • 2012. május

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2012. május 25. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok sz	záma
Tisztázati	
Piszkozati	

NEMZETI ERŐFORRÁS MINISZTÉRIUM

Elektronikai al	apismeretek —	emelt szint
-----------------	---------------	-------------

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzók használhatók. Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni. Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani. Az összetett feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

1.) A táblázatnak egy ohmos ellenálláson fellépő teljesítmény feszültségfüggését kell kifejeznie. Az ellenállás értéke nem változik. Egészítse ki a táblázatot! (3 pont)

U (V)	10	20	30	40	50
P (W)		2			

2.) Határozza meg egy árammérő söntellenállásának értékét! Az alapműszer méréshatára $I_0=100~\mu A$, belső ellenállása $R_0=1~k\Omega$. Az új méréshatár I=10~mA. (3 pont)

$$R_s =$$

3.) Határozza meg egy síkkondenzátor kapacitását az alábbi adatok alapján!

A =
$$40 \,\mathrm{cm}^2$$
 d = $0.4 \,\mathrm{mm}$ $\epsilon_0 = 8.86 \cdot 10^{-12} \,\frac{\mathrm{A} \cdot \mathrm{s}}{\mathrm{V} \cdot \mathrm{m}}$ $\epsilon_{\mathrm{r}} = 4$ (4 pont)

$$C =$$

4.) Határozza meg az indukált feszültséget, ha egy N=250 menetszámú tekercsben a fluxus $\Delta t=0.4$ s idő alatt egyenletes sebességgel $\Phi_1=0.1$ Vs értékről $\Phi_2=0.5$ Vs értékre nő! (3 pont)

$$U_i =$$

5.) Határozza meg egy $U_{eff} = 4 \text{ V}$, f = 10 kHz szinuszos váltakozó feszültség pillanatnyi értékét a negatív félperiódus kezdetétől számított $t = 10 \text{ }\mu\text{s}$ időpontban! (4 pont)

$$u =$$

6.) Határozza meg egy soros R-L-C rezgőkör kondenzátorán fellépő feszültség csúcsértékét! Adatok: $R = 15~\Omega,~X_L = 750~\Omega,~X_C = 750~\Omega,~a$ szinuszos tápfeszültség effektív értéke U = 3~V. (3 pont)

$$\hat{\mathbf{U}}_{\mathbf{C}} =$$

7.) Számítsa ki az $A_u = 10$ feszültségerősítésű, $R_{be} = 1,5$ k Ω bemeneti ellenállású, $R_t = 15$ Ω ellenállással terhelt erősítő teljesítményerősítését dB-ben! (3 pont)

$$a_p =$$

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								
	, l		1						

8.) Rajzoljon Darlington-kapcsolást 1db NPN és 1db PNP tranzisztor felhasználásával! A Darlington-kapcsolásnak NPN tranzisztorként kell viselkednie. Jelölje a Darlington-kapcsolás kivezetéseit (C, B, E)! (3 pont)

9.) Határozza meg egy terhelt közös emitteres erősítő alapkapcsolás feszültségerősítését! Adatok: $h_{11E} = 3 \text{ k}\Omega$, $h_{21E} = 150$, $h_{22E} = 20 \text{ \mu}S$, $R_C = 2 \text{ k}\Omega$, $R_t = 3 \text{ k}\Omega$. (4 pont)

$$A_{ut} =$$

10.) Határozza meg egy negatívan visszacsatolt erősítő feszültségerősítését! A nyílthurkú erősítő feszültségerősítése $A_u = 100$, a visszacsatolási tényező $\beta = 0,1$. (3 pont)

$$A_{uv} =$$

11.) Írja fel az alábbi logikai függvény szabályos (kanonikus) algebrai alakját! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje! A függvényt nem kell egyszerűsítenie. (3 pont)

$$F^4 = \Sigma^4 (0, 5, 8, 12)$$

$$F^4 =$$

12.) Egyszerűsítse grafikus módszerrel az alábbi logikai függvényt! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelöltük. (4 pont)

$$F^3 = \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot \overline{C} + \overline{A} \cdot \overline{B} \cdot C + \overline{A} \cdot B \cdot C + A \cdot \overline{B} \cdot C + A \cdot B \cdot \overline{C} + A \cdot B \cdot C$$

$$F^3 =$$

Azonosító								
jel:								

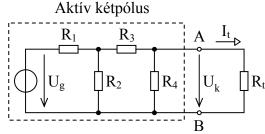
Összetett feladatok

Maximális pontszám: 60

1. feladat

Maximális pontszám: 15

Aktív kétpólus számítása

Adatok:

Adatok:
$$U_g = 15 \text{ V}$$
  $R_1 = 150 \Omega$ $R_2 = 300 \Omega$ $R_3 = 100 \Omega$ $R_4 = 200 \Omega$

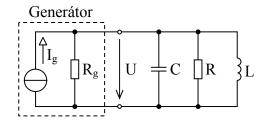
Feladatok:

- a) Határozza meg az aktív kétpólus kapocsfeszültségét terhelés nélküli esetben (U_{k0})!
- b) Határozza meg az aktív kétpólus belső ellenállását (R_b)!
- c) Határozza meg a kapocsfeszültség (U_k) és a leadott teljesítmény (P) értékét teljesítményillesztés esetén!
- d) Mekkora áram folyik az A-B kapcsok közé iktatott rövidzáron át (I_z)? Mekkora villamos teljesítmény alakul ilyenkor hővé a szaggatott vonallal körülvett aktív kétpóluson belül (P_b)?

2. feladat

Maximális pontszám: 15

R-L-C hálózat számítása

Adatok:

$$\begin{split} I_g &= 200 \; \mu A \qquad \quad R_g = 40 \; k \Omega \\ L &= 2 \; mH \qquad \quad R = 60 \; k \Omega \end{split} \label{eq:R_g}$$

A rezonancia frekvencia értéke: $f_0 = 100 \text{ kHz}$

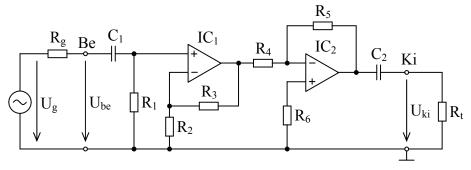
Feladatok:

- a) Határozza meg a rezgőköri kapacitás értékét (C)!
- b) Határozza meg a rezgőkörön fellépő feszültséget rezonancia-frekvencián (U₀)!
- c) Határozza meg az induktív és a kapacitív reaktanciát f = 90 kHz frekvencián $(X_L, X_C)!$
- d) Számítsa ki az R_σ-R-L-C hálózat impedanciáját f = 90 kHz frekvencián (Z)!
- e) Határozza meg a rezgőkörön fellépő feszültséget f = 90 kHz frekvencián (U)!

Azonosító								l
jel:								Ì

3. feladat Maximális pontszám: 15

Kisfrekvenciás erősítő számítása

Adatok:

A műveleti erősítők a b), c), d) és e) feladat számításánál ideálisnak tekinthetők.

A kondenzátorok kapacitív reaktanciáját csak a d) és e) feladatnál kell figyelembe venni.

Feladatok:

- a) Határozza meg az R₆ kompenzáló ellenállás értékét!
- b) Határozza meg az erősítő feszültségerősítését viszonyszámként (A_u) és dB-ben (a_u)!
- c) Határozza meg U_{be} és U_{ki}, valamint az R_t terhelésen fellépő teljesítmény (P_{ki}) értékét!
- d) Határozza meg C_1 értékét, ha a bemeneti csatoló tag alsó határfrekvenciája $f_{h1} = 5$ Hz! A számításnál vegye figyelembe a vezérlő jelforrás belső ellenállását is!
- e) Határozza meg a C2-Rt kimeneti csatoló tag határfrekvenciáját (fh2)!

4. feladat Maximális pontszám: 15

Logikai függvények átalakítása és megvalósítása

Adottak az alábbi logikai függvények:

$$F_1^4 = \Pi^4(0, 1, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 14) + \Sigma^4(0, 4, 9, 10, 12)$$

$$F_2^4 = \Pi^4(1, 2, 3, 9, 10, 11, 13, 15)$$

Feladatok:

- a) Írja fel az F₁⁴ logikai függvény diszjunktív sorszámos alakját!
- b) Egyszerűsítse az F₁⁴ logikai függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje!
- c) Egyszerűsítse az F₂⁴ logikai függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje!
- d) Valósítsa meg az egyszerűsített F₂⁴ függvényt NOR kapukkal!
  A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

	_								
Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

írásbeli vizsga 1212 7 / 8 2012. május 25.

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

		. /1.	17.4	a témakör	a témakör
témakör	a feladat sorszáma	maximális	elért	maximális	elért
		pontszám	pontszám	pontszáma	pontszáma
	1.	3			
	2.	3			
	3.	4			
	4.	3		]	
	5.	4			
Egyszerű, rövid	6.	3		40	
feladatok	7.	3		40	
	8.	3			
	9.	4			
	10.	3			
	11.	3			
	12.	4			
	1.	15			
Összetett	2.	15		60	
feladatok	3.	15		00	
_	4.	15			
	Az írásbeli	vizsgarész j	ontszáma	100	

			javító tanár
Dátum:			
	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám	
Egyszerű, rövid feladatok Összetett feladatok			
javító tanár	-	jegyző	<u> </u>
Dátum:	Dátı	ım:	